

Köttjuven (Biergosuola)

MAAΦS

Sámi girjelohkkit orrot váibmilat odđa ja veahá earálágan girjjálašvuhtii, dannego *Köttjuven*-girjii vuosttašdeaddileapmi vuvdojuvvui visot guovtti vahkus! Biergosuola dahje *Köttjuven*, lea nubbi girji mii ilbmá mánáidgirje gilvvus, mas lei fáddán «Leat nuorra sápmelaš», muhto mii vuoitahalai *SMS från Soppero*-girjái. Girji lea olggosaddojuvvon ruotagillii, muhto girječállit leaba ohcame doarjaga jorgalahttit girjjáza sámegilli. Vuosttaš geahčastagas čálliguovttos Lotta Willborg Stoor ja Ville Söderbaum lohpidi veahá maidge girjii veahá imašlaš olgguldadas, muhto gažaldat lea nagodeabago ollášuhttit dáid lohpidusaid bearpmas berbmi?

Li leat imaš, ahte girji vuvdojuvvui guovtti vahkus, dannego sihke namma ja hápmi lea dego ráinnas áibmu sámi girjjálašvuhtii. Earálágan ja gelddolaš.

– Sáhttago váillahit soapmása nu ollu, ahte son ihtá oidnosii? Ja sáhttago dus leat transvestihtta-eanu jus leat sápmelaš? Oanehis čilgehusat girjii maŋabealde boktet mánga gažaldaga, mat eai soaitte leat hirmat dehálaččat, muhto maid goitge ii máša diede-keahhtá diktit orrut. Li leat álki diehtit mii máidnasis lea vuordimis, muhto vuordámušat leat goitge juo badjánan.

Girji álggahuvvo go mánáguovttos Mimi ja Enok lobi haga bijadeaba toga mielde Gironis Stockholmii. Soai doaivuba oaidnán iežaska oambealeroški, Memisia, ja leaba danne vuolgán oaivegávppogii gávdnat su. Muitalus ovdána sudno mátkki mielde, gos soai deaivvadeaba iešgudetlágan olbmuiquin, geat buohkat juoga ládje leat ávkin ja veahkkin sudno reaisu ja áigumuššii. Stockholmas Mimi ja Enok ohcaleaba ednoska Lásse. Soai gávdnaba Lásse – ja Lena (Lásse-edno nieidanamma). Eanu láve oainnat gárvo-dit nissonolmmožin duollet dálle. Mánáguovttos imaštallaba veahá, muhto eaba geavat duodi eambo áiggi suokkardallat dán fáttá. Soai guodđiba Lásse/Lena-edno ja joatkiba áigumušain gávdnat Memisia. Dadibáhábut gávnahallaba loahpas ja šaddaba riikka dovdoseamos báhtareaddjin, geat suoládeaba Lásse-edno lávu. Lávu orodeaba, dagaheaba soaitáhagas gávpoga stuoramus biergosuollaga giddagassii ja gávnnaheaba duohstavuoda iežaska oambealeroški birra.

Muitalusas dáhpáhuva ollu, muhto buot lea čadnon dárki-

lit áiggiide ja báikkiide. Muitalus lea čállon dego livččii albma máilmmis ja albma/dovddus olbmuid gaskkas dáhpáhuva, muhto liikká muitalus lea fiksuvdna. Mánáguovttos leaba sámgárat, geat birgeba buohkaiguin, ja vaikko gos. Sudno máilbmi lea máinnas, ja dán mánnálaš máilmmis lohkki beassá váldit oasi.

máinnasmátki nohká Nordiska Museetis gos soai viimmat dahje šállošahtti gávnahallaba poliisaide. Dáppe lea Lásse-eanu vuohčan almmolaččat coggan nissongárvuid (gávtti), ja muđui deaivvadit fas buot girjii oasseváldiiguin. Mimi ja Enok ferteba miedihit alcceseaska, ahte oambealle-rohki lea jápmán ja ahte son ii boade ruovttoluotta. Dan sadjai leaba soai máinnasmátkkis gávnahan čiegus

dieđu, mii dahká buori ja liekkus earu mánáid gaskkas ja maiddái oambealeroški ja su áhči (Lásse/Lena-edno) gaskkas.

Máná álkes miella lea badjelis rávesolbmuid ollu moalkás jurdagiid. Memisia, Mimi ja Enok dihtet čadat buoremusat, gitta lohpii gos Memisia čiegus diehtu dáhttu su lávlaga álo čuoddjái: «Mun ráhkistan su, sonhan lea mu áhči». Nu veahkehit mánat rávesolbmuid morraša čađa ja čujuhit ruovttoluotta girjii váldofáddái: siskkáldas konfliktat, ráhkisvuotta ja váttis earut. Mánáguovttos vuolgiba iežaska suollemas mátkái dannego eaba leat dohkkehan, ahte Memisia lea jápmán, ja Lásse-eanu ii leat nagodan leat lihkolaš dannego ii leat dohkkehan iežas, iige nieiddas jápmima. Girjii loahpas čovdašuvvet buot áššit. Buohkat váldet earu ráhkasiiguin geaid leat massán, ja baluiguin maid ovdal eai leat duostan dovddastit. Nu lea máidnasis buorre loahppa, mii čilge maiddái máidnasa vuolggasaji.

Muitalus lea iešalddes buorre, muhto veahá moivas ollu iešgudet guovllunamaiguin ja áigečujuhusain. Daid hirmat ollu báikenamaid, dáhtoniid ja áigeloguid sadjai livččii girjii sáhtán leat eambo govvideapmi. Dalle livččii olles lohkanvásáhus vásihuvvon eallaseabbon ja lagabui lohkkái alcces. Girjii siskkoš maid dadibáhábut ii doala buot lohpidusaid maid olggoš lea lohpidan. Jus vurdet gealdoromána suollagiid, transvestihttaid ja gopmiid gaskkas, de gal dáiddát veahá behtohallat.

Girjjáš lea liikká liekkus máinnas mii lea lohkan veara. Lea maid hui somá oaidnit odđa sámi girječálliid, geat geahčaladdet odđa hámiid.

ššššššš

Mánnálaš hutkáivuotta ja sáhkkiivuotta lea guovddázis, ja lea dat mii doalvu máidnasa ovddasgavlui. Erenoamáš karakterat dego Lásse-eanu leat mánnálaš sáhkkiivuodain čilgejuvvon. – Manne kokkat nissonolbmo biktasiid? Mánáguovttos reaškiba ja hárdiba, geat liikká jođánit maid dohkkeheaba čilgehusa maid oazžuba. Eai leat makkárge čiekŋalis ja dárbbatmeahtun čilgehusat, muhto baicce álkes ja diehtelas vástádušat buot áššiid maiguin mánáguovttos deaivideaba. Sunno